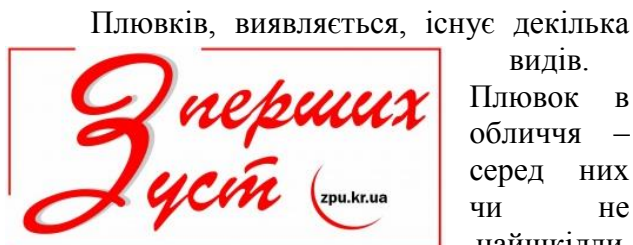

Про «Історичний календар»: його прихильників і недобрязичливців

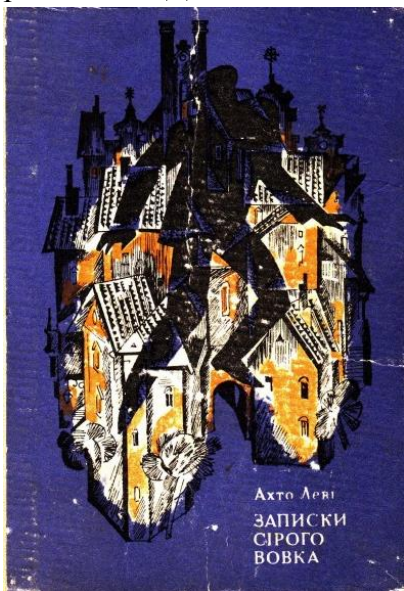
*Ошибка – лишь тогда ошибка,
когда ее нельзя исправить.
Афоризм*

Плювків, виявляється, існує декілька видів. Плювок в обличчя – серед них чи не найшкідливіший: можна витертися та й, за великого бажання, плюнути у відповідь. Найбільш болісний – плювок у душу (пам'ятаєте у Володимира Висоцького: «Я не люблю, когда мне лезут в душу – тем более, когда в нее плюют»). Однак найбільш підступний і підлий – плювок у спину. Тут і витертися нема як і відповісти тим самим незручно – це ж треба зупинитися, повернутися обличчям до плювальника, згаяти час, а його вже й сліду нема. А головне – так не хочеться бруднитися! Однак доведеться.

Що воно таке плювок у спину, я відчув на своїй власній, коли днями засновник і головний редактор приватної газети «З перших уст» Валерій М'ятович (судячи з назви, не інакше як сам Господь погодився з ним співробітничати) розродився «уїдливою» реплікою «Додати б точності і виваженості» на мою адресу як автора 11 випусків «Історичного календаря Кіровоградщини». І хоча компромату він накопав всього-нічого, та все ж зумів замість звичної для більш-менш доброзичливих критиків «ложки дьогтю в бочці меду» вилити на мене цілу бочку дьогтю, в якій марно шукати навіть краплинку меду. Почав начебто за здоров'я («гарну справу робить відомий краєзнавець Володимир Босько...»), «безперечно «Історичний календар...» – це явище, яким можемо пишатися»), але потім так розлютився, що закінчив за повний упокій.

Мета публікації – будь-що усунути мене від цієї справи, а ще краще відібрати, попередньо нацькувавши на мене роботодавців (що особливо огидно!). Пропонується навіть створити редакційну колегію видання (такий собі цензурний комітет спеціально для Боська, який би контролював його діяльність і який би складався винятково з М'ятовича та йому подібних). Звісно, Валерій Павлович

чудово знає, що бути цензурованим я нізащо не погоджусь, а отже й «авторських календарів від Володимира Боська» більше не буде, про що він давно мріє.

Особливо зворушує турбота Валерія Павловича про «платників податків», на кошти яких видається, на його думку, такий недосконалий, «недостовірний» «Історичний календар Кіровоградщини». Чомусь М'ятович не згадав про те, що серед платників податків він розповсюджується безкоштовно. Так само і я, як автор-упорядник календарів, грошової винагороди не отримую. А, отже, це не комерційний проект! Куди й на що ідуть кошти платників податків, – дійсно цікаво.

Поясню, чому називаю опус Валерія Павловича пльовком у спину. В «Історичному календарі на 2012 рік» у біографічній довідці про самого М'ятовича «за законом підлості» дійсно є неточності. Там же він виявив і «кращого аса Другої світової війни Еріха Хартмана». Це викликало у Валерія Павловича нестримне бажання облити мене брудом. Добрі люди, аби вберегти від шоку, заздалегідь попередили мене про цю «каральну» акцію. Я вирішив у боргу не залишатися і підготував у відповідь дві статі на свій захист «Правда про Велику Вітчизняну та Другу світову війни» і «Моя позиція – об'єктивність». Чекав декілька місяців на публікацію М'ятовича, а потім не витримав і зіграв на випередження – обидві статті з'явилися друком в обласній газеті «Народне слово».

Що Валерій Павлович їх читав, ніскільки не сумніваюся: більш уважного та прискіпливого читача моїх «творинь», який спеціалізується на пошуках у них «ляпів», просто не існує. Однак свій компромат тоді він чомусь не оприлюднив: після моїх випереджувальних статей – це, очевидно, не мало сенсу.

Вичікував майже три роки! І от, зробивши вигляд, що тих моїх публікацій з вибаченням та роз'ясненнями не було, нарешті «вистрілив». Адже, на мій превеликий жаль, йому додався ще один привід позловтішатися: у календар на 2016 рік «вкралася» надзвичайно прикра помилка у даті смерті Героя України Віктора Чміленка (2004 рік замість 2014). Обурився М'ятович також з приводу того, що в календарі міститься біографічна довідка про естонського письменника Ахто Леві.

Я не буду переповідати свої виправдовувальні статі трирічної давнини та викладені в них аргументи, на що й розраховує М'ятович. А от на звинуваченнях самого Валерія Павловича зупинитися не зайве. Чого вартий лише «компромат» на Еріха Хартмана! Валерій Павлович пише: «...Дослідники встановили, що за збиті літаки виплачувалися чималі преміальні, якими бравий ас... охоче ділився з техніками, штабістами».

Виявляється, у найелітарнішій частині вермахту Люфтваффе панувала неймовірна корупція? Можна було домовитися зі штабістами про «відкати» і тобі замість одного збитого літака записували десять? Це ж про збройні сили якої країни йде мова, чи не сплутав ненароком М'ятович вермахт з радянською, сучасною російською та й донедавна, як не боляче про це писати, нашою українською армією? Я зовсім не захоплююся подвигами Еріха Хартмана у кіровоградському небі, однак військовим злочинцем він визнаний не був: у повітряних боях – головне збити літак, а не вбити пілота. Чи не досить нам керуватися радянсько-російською (вважай комуністичною) інтерпретацією подій Другої світової війни?!

Та й, зрештою, що таке поняття «видатний діяч» в історії? Воно досить умовне і значною мірою суб'єктивне. Приміром, самого себе Валерій М'ятович, звісно ж, оцінює як позитивну особистість, та, напевне, далеко не всі, хто його знає, так вважають. Аби ж то людство домовилося пам'ятати лише хороших і забувати поганих людей!

Щодо «притягнутого за вуха в календар кримінального злочинця» Ахто Леві, який відбував строк у кіровоградській в'язниці, а згодом став відомим письменником, то змушений нагадати Валерію Павловичу, що мова йде про учасника визвольного руху «Лісові брати» в Естонії. Це були естонські націоналісти, на кшталт наших бандерівців, яких також називали бандитами. А найвідоміший твір Ахто Леві «Записки Сірого Вовка», в якому згадується перебування в Кіровограді, перекладений декількома європейськими

мовами, в тому числі й українською (1972), екранізований режисером Володимиром Басовим (стрічка називається «Повернення до життя»).

...Мудрий батько геніальної актриси Людмили Гурченко, коли вона скаржилася на підступи, інтриги та капості колег, казав: «А ти радій, що плюють у спину. Це означає, що ти ідеш попереду, тому вони лютують і бісяться». Згадалася іще одна знаменита приказка: «Собака гавкає – караван іде». Лише це й втішає.

Що ж, хоч як там воно буде, але зупинятися я не маю наміру. Лише шкода, що в календарі на 2017 рік, коли здійсниться заповітна мрія М'ятовича і кошти платників податків підуть на більш корисні та потрібні, ніж мій календар, видання, не вдасться виправити неточності у біографічній довідці про Валерія Павловича. Сам буде винен! Втім, сказав би чесно: «Не хочу себе бачити у твоєму календарі!». Умовляти залишитися не буду! Від помилок не застрахований ніхто. Вони вкралися навіть в опус (а точніше донос) самого Валерія Павловича: «...щоб відкрити для себе нові постаті, **якість** історичні факти.

Володимир Босько